

Projektplan

Utvärdering av nytt larmkoncept i Sigtuna

Inledning

Sigtuna kommun har fattat beslut att i en pilotstudie testa införandet av ett nytt larmsystem riktat till cirka 10 äldre personer i eget boende i kommunen.

Bakgrund

Larmsystem som avser att möjliggöra ökad livskvalitet och ökad möjlighet att vara oberoende högre upp i åldrarna har, framför allt i England, under en längre tid uppmärksammats (Barlow J. et al., 2007; Building Telecare in England, 2005). Telecare, vård och omsorg på distans med hjälp av modern Informations och Kommunikations Teknik (IKT), har från ett internationellt perspektiv haft en snabb utveckling under de senaste tio åren. Det finns många exempel på framgångsrika försök inom vård och omsorg av äldre, både i Sverige och internationellt (Sävenstedt, 2004).

Ett flertal projekt och utvärderingar har utförts där effekter av Telecare har studerats. Rapporter från England framhåller att Telecare bland annat har potential att möjliggöra för äldre människor att bo kvar hemma med ökad känsla av trygghet, tillit och oberoende samt möjliggör ökad trygghet för anhöriga (Telecare Implementation Guide, CSIP, 2005; Implementing telecare, Audit Commission, 2004).

Sigtuna kommun står inför en utveckling där andelen äldre personer över 65 år kommer att öka under de kommande åren och där även behovet av stödinsatser i hemmet sannolikt kommer att öka.

I kommunens mål för sin verksamhet 2008 till 2010 anges att tillgång till hemtjänst, hjälpmedel och möjlighet till bostadsanpassning skall göra att man tryggt kan bo kvar i den egna bostaden länge. Äldre- och omsorgsnämnden har vidare i uppdrag att utveckla metoder och införa teknik som stärker den enskildes möjlighet att med hög livskvalitet, integritet och självbestämmande kunna bo längre i sin egen bostad.

Det finns således argument för att i ett pilotprojekt testa införandet av liknande larmsystem i Sigtuna kommun som testats och utvecklats i England samt att göra en uppföljning av de äldre personernas upplevelse av införandet.

Syfte

Syftet med utvärderingsprojektet är att beskriva hur äldre personer som fått ett nytt larmsystem installerat i sitt hem, deras anhöriga och berörda personer inom kommunen upplever införandet och konsekvenserna av det nya larmsystemet.

Vidare är syftet att följa larmprocessen genom att studera tidsrymden mellan larm som överlämnats från larmcentralen till hemtjänsten och till dess att hemtjänsten var på plats hos den äldre personen.

Frågeställningar

- ♦ Hur upplever de äldre personerna som fått larmsystemet installerat införandet och konsekvenserna av systemet?
- ♦ Hur upplever anhöriga och närstående till de äldre personerna som fått larmsystemet installerat införandet och konsekvenserna av systemet?
- ♦ Hur upplever berörda personer inom Sigtuna kommun införandet och konsekvenserna av larmsystemet?
- ♦ Hur fungerar larmprocessen?
- ♦ Påverkas rädslan för att falla hos de äldre personerna som fått larmet installerat?

Metod

Urval

Av kommunen selektivt utvalda äldre personer som bor i eget boende och som har bistånd från kommunen och som accepterat erbjudandet om installerat larmsystem.

Genomförande

Intervju genomförs med samtliga äldre personer som fått larmsystemet installerat och som accepterar en intervju, urval av anhöriga samt urval av berörda personer inom kommunen med frågor utifrån frågeställningar. Alla tänkta respondenter tillfrågas via brev om de vill medverka vid en intervju. All data kommer att hanteras anonymt och deltagande är frivilligt.

Införandet av larmprocessen följs kontinuerligt genom analys av registrerad data från larmsystemet rörande aktivitet. Fallstudier utförs där larmprocessen följs och jämförs med teoretisk modell för genomförande och användande.

En baslinjestudie med modifierad Falls Efficacy Scale - International, FES-I, genomförs innan larmsystemet installeras. Samtliga medverkande äldre personer informeras via brev

om uppföljningen och ombeds svara på enkäten FES-I. En uppföljande mätning med samma enkät genomförs cirka 12 månader efter installation av larmet.

Analys

Intervjuresultaten från intervjuerna med de medverkande äldre personerna och närstående/anhöriga analyseras med en innehållsanalys. Intervjuresultatet från intervjun med nyckelperson från Sigtuna kommun analyseras med en tematisk analys.

Process- och larndata analyseras med deskriptiv statistik.

Enkätdata från FES-I analyseras med ickeparametrisk statistik.

Projektorganisation

Styrgrupp: Jan Hellström, Marianne Andersson, Sigtuna kommun

Projektledning för utvärdering: FOU äldre norr

Ansvar

Styrgruppen godkänner och ansvarar för projektplan. Styrgruppen ansvarar även för att data rörande larmsystem, dess konfiguration, utfall av systemet finns tillgänglig. Vidare att data på de medverkande äldre personerna och information om deras bistånd finns åtkomlig.

Styrgruppen ansvarar även för etiska aspekter vid införandet av larmsystem så som information till de äldre personerna, deras anhöriga etc samt bidra med sakkunskap, nödvändiga kontakter och information som kan vara till gagn för projektet.

Projektledningen ansvarar för utförande av uppföljningsprojektet samt att projektet avrapporteras i en slutrapport efter överenskommelse med styrgruppen.

Tidsplan

Intervjuer med äldre personer, anhöriga/närstående samt berörda personer inom kommunen påbörjas under hösten 2008, under förutsättning att larmsystemet varit installerat minst 6 månader. Eventuella uppföljande intervjuer med medverkande äldre personer genomförs under våren 2009.

Baslinjemätning med FES-I, våren 2008.

Uppföljande mätning med FES-I, hösten 2008.

Kontinuerlig datainsamling under införandeprocessen rörande konfigurationer, larmprocesser samt utfall av systemet.

Slutrapport levereras efter överenskommelse med styrgruppen.

Ekonomi

FOU äldre norr ansvarar för projektledning och driften av uppföljningen.

Uppskattad resurs, 1 person, 8 veckor, 100 %.

Potentiella värden med projekt

Äldre personer: Ökad livskvalitet och ökad trygghet i hemmet

Anhöriga/närstående: Ökad trygghet

Medarbetare/personal: Större arbetstillfredsställelse

Kommun: Ökad kvalitet på omsorgen, resursbesparing

Landsting: Minskat nyttjande av hälso- och sjukvård

Spridning av kunskap och erfarenheter

FOU äldre norr ansvarar för att kunskapen från utvärderingen sprids till andra aktörer inom FOU äldre norr. Sigtuna kommun ansvarar för spridning inom sin kommun.

Slutrapporten publiceras på FOU äldre norr:s hemsida.

Referenser

Barlow, J., Singh, D., Bayer, S., Curry, R. A systematic review of the benefits of home telecare for frail elderly people and those with long-term conditions. *Journal of Telemedicine and Telecare* 2007;13:172-179

Building Telecare in England. Departement of Health, Older People and Disability Division, 2005

Sävenstedt S. Telecare of frail elderly - reflections and experiences among health personnel and family members. Akademisk avhandling 2004. From the department of Nursing, Umeå University, Umeå, Sweden

Telecare Implementation Guide. Care Service Improvement Partnership, 2005

Implementing telecare. Strategic analysis and guidelines for policy makers, commissioners and providers. Audit Commission, 2004

